

El 29 d'agost arriba als calabossos de la Direcció General de Seguretat a Madrid on durant cinc setmanes és **vexat i torturat**. Tant es així que quan serà executat encara tindrà l'esquena plena de nafres de sang i els peus inflats, podent només calçar-se de retaló les sabatilles de platja amb què fou detingut a la Baule.

El 3 d'octubre és traslladat al castell de Montjuïc de Barcelona per ser sotmès a un **Consell de Guerra sumaríssim per rebel·lió militar** que té lloc finalment el dia 14 a les 10 del matí amb el més rigorós secret. La voluntat de Companys d'autodefensar-se no li és admesa.

El president del tribunal, abans d'acabar el Consell de Guerra, pregunta a l'acusat si té alguna cosa a declarar. Companys es declara totalment responsable de la seva actuació pública, com a dirigent polític i com a president de la Generalitat i assumeix la de tots els seus col·laboradors, d'abans, de durant i de després de la Guerra. En dir que no es jutja a la persona sinó al president de Catalunya, afirma: «la història ens jutjarà a tots en la nostra intenció». **La sentència a mort confirma un crim d'Estat premeditat.**

El 15 d'octubre de 1940, cap a dos quarts de set del matí, al fossar de Santa Eulàlia del Castell de Montjuïc, Lluís Companys s'enfronta a l'execució amb la mateixa enteresa i valor que ha demostrat en el judici i que ha trasbalsat als propis botxins. De cara a l'escamot, format per soldats d'infanteria, rebutja que l'embenin els ulls i descalçant-se per morir trepitjant terra catalana, **pronuncia les seves darreres paraules: «Per Catalunya!»**, que encara ressonen en l'aire fred del matí després de ser abatut. L'oficial li dona el tret de gràcia que ha de repetir. Han assassinat a Lluís Companys, el president de Catalunya. **Mor un home, però neix un mite.**

Madrid, 29 agost 1940
Fotografia policia de Lluís Companys amb triple foto i empremta dactilar.

Octubre 1940
Carta de notificació del Consell de Guerra contra Lluís Companys.

Barcelona, 14 octubre 1940
Darrera foto coneguda de Lluís Companys el dia abans del seu afusellament, al Castell de Montjuïc.

15 octubre 1940
Testament polític manuscrit per Lluís Companys.

30 novembre 1940
Certificació en extracte d'Acta de defunció on es recull la causa de mort del president Companys: «hemorragia interna traumàtica».

1882-1940

LLUÍS COMPANYS
POLÍTIC FINS A LA MORT